Preekoutline: Lukas 2:8-21 | Robert Bezemer

Predikant: Robert Bezemer
Schriftlezing: Lukas 2:8-21
Thema: Goed Nieuws!
Preek: https://refbapemmeloord.nl/preken/goed-nieuws/

Introductie

De evangelisten: geen fictie, maar betrouwbaar verslag

- Een fictief schrijver kan personages en gebeurtenissen naar zijn hand zetten, eigen creativiteit kwijt.
- De evangelisten (Mattheüs, Marcus, Lukas, Johannes) konden dat niet: zij stelden een betrouwbaar verslag op van de persoon, het aardse leven en de aardse bediening van de Heer Jezus Christus.
- Lukas beschrijft zijn eigen werkwijze in (Lukas 1:1-4): ooggetuigenverslagen nauwkeurig onderzocht, geordend beschreven, zodat Theofilus de zekerheid kent van de dingen waarin hij onderwezen is.
- Lukas was arts: zorgvuldigheid past bij hem als beroepsmatige eigenschap.

Het eigen accent van het Lukasevangelie

- Iedere evangelist heeft zijn eigen invalshoek: Marcus beschrijft de geboorte helemaal niet; Johannes begint bij de eeuwigheid.
- Lukas is de enige die een gebeurtenis uit de jeugd van de Heer Jezus beschrijft (als Hij twaalf jaar is).
- Lukas benadrukt boven alles: de Heer Jezus is gekomen voor alle mensen, niemand uitgezonderd.
- Kernvers van het Lukasevangelie: 'De Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren is' (Lukas 19:10).
- Het goede nieuws is niet alleen voor Joden maar ook voor heidenen; de scheidsmuur is afgebroken (Efeziërs 2, eerder gelezen in de dienst).
- 'Evangelie' betekent goed nieuws, en dat is het thema van deze verkondiging.

Driedeling van de preek

- 1. Goed nieuws ontvangen (Lukas 2:8-14)
- 2. Goed nieuws verkondigd (Lukas 2:15-18)
- 3. Goed nieuws gekoesterd (Lukas 2:19-21)

Punt 1: Goed nieuws ontvangen (Lukas 2:8-14)

De herders: wie zijn zij? (vers 8)

- 'Diezelfde streek' verwijst naar Judea, het gebied met Bethlehem, Bethel, Jericho, Bethanië en Jeruzalem (Lukas 2:8).

- Herders hadden in die tijd een slechte reputatie: zij stonden maatschappelijk aan de onderkant van de samenleving.
- Herders werden beschouwd als onbetrouwbaar en konden bij geschillen en rechtszaken niet als getuigen optreden.
- Dat juist zij in deze geschiedenis voorkomen is verbazingwekkend en bijzonder, en typisch voor Lukas: de onbeduidende, verachte mensen worden op de voorgrond gezet.
- → Het evangelie draait alles radicaal om: Gods ingrijpen in de wereld door de Heer Jezus keert de maatschappelijke orde om.

De taak van een herder en de geestelijke betekenis (Ezechiël 34)

- Een herder was verantwoordelijk voor: schapen voeden, verzwakte schapen versterken, zieke schapen genezen, gewonde schapen verbinden, afgedwaalde schapen terugbrengen, schapen beschermen tegen roofdieren.
- Ezechiël 34:1-6: God verwijt de geestelijke herders van Israël dat zij hun plicht verzaken en alleen hun eigen belang op het oog hebben.
- Ezechiël 34:6 als 'kernachtige en tragische omschrijving': 'Mijn schapen dwalen rond op alle bergen en op elke hoge heuvel, over heel het aardoppervlak zijn mijn schapen verspreid, er is niemand die naar ze vraagt en niemand die ze zoekt.'
- Maar er is één herder die wél omziet naar de kudde: God Zelf, in Ezechiël 34:16: 'Het verlorene zal Ik zoeken, het afgedwaalde zal Ik terugbrengen, het gebroken zal Ik verbinden, het zieke zal Ik versterken... Ik zal ze weiden met recht en gerechtigheid.'
- Lukas 19:10 is de echo van Ezechiël 34:16: God belooft Zelf herstel te brengen, en de Heer Jezus is de vervulling van die belofte.
- De herders zijn fysiek herders, maar geestelijk gezien zijn zij zelf schapen die een herder nodig hebben. Dat geldt voor iedereen: wij hebben allemaal een geestelijke herder nodig die herstel, genezing en leiding brengt.
- → De herders die in geestelijke zin zelf schapen zijn, gaan de boodschap horen over de geboorte van de goede herder.

De verschijning van de engel en de reactie van vrees (vers 9)

- Een engel van de Heere verschijnt, en de heerlijkheid van de Heere omschijnt de herders; zij worden 'bevreesd met grote vrees' (Lukas 2:9).
- Dezelfde reactie van vrees zien we eerder in Lukas: bij de verschijning aan Zacharias en aan Maria (Lukas 1).
- Kanttekening over engelen: een engel is geen romantisch wezentje met een harp en een babyface. Engelen zijn boodschappers van God met grote macht, meer dan mensen. Dat verklaart de vrees.
- → De reactie van vrees bij Zacharias, Maria en de herders is dus niet verbazingwekkend.

De boodschap van de engel: het goede nieuws (vers 10-12)

- De engel stelt de herders gerust: 'Wees niet bevreesd' (Lukas 2:10), zoals ook bij Zacharias en Maria.
- Reden voor de geruststelling: 'Ik verkondig u grote blijdschap die voor heel het volk wezen zal.' In het Grieks staat er dat hij het goede nieuws van grote blijdschap verkondigt, niet het nieuws van vrees of onzekerheid.
- 'Heden voor u in de stad van David is de Zaligmaker geboren, Hij is Christus de Heere' (Lukas 2:11).
- 'Christus' betekent 'gezalfde': Hij die persoonlijk door God is aangesteld om het verlossingswerk voor Zijn volk te volbrengen.

- Context van de keizercultus: Romeinse keizers werden ook 'heer' en 'redder' genoemd en als goden vereerd. Lukas beschrijft de geboorte van Christus bewust in die context: dit is geen Romeinse keizer, dit is de werkelijke Zoon van God.
- Bethlehem als geboorteplaats heeft theologische betekenis: het is ook de geboorteplaats van koning David, die een type/voorafschaduwing van Christus is. Micha 5:2 voorspelt dat een groot heerser uit Bethlehem zal komen, een nieuwe David die Gods volk zal hoeden.
- Lukas verbindt de geboorte van Christus in Bethlehem met Zijn afstamming van David: Hij is de Messias, de echte Koning, de Koning der koningen die werkelijke verlossing brengt.
- Het teken voor de herders (Lukas 2:12): het kindje ligt in doeken gewikkeld en in de kribbe. Dit is geen opdracht om te gaan, maar een aanwijzing om het kind te herkennen, want er kunnen meer kinderen in Bethlehem geboren zijn.
- De twee woorden die het evangelie samenvatten: 'voor u'. Met kerst voor u geboren, met Goede Vrijdag voor u gestorven, met Pasen voor u opgewekt, met Hemelvaart voor u opgevaren, met Pinksteren door Zijn Geest in u gekomen.
- Toepassing: heeft u/jij dit nieuws al met blijdschap ontvangen? Bent u al verheugd dat deze Redder geboren is?

De lofzang van de hemelse legermacht (vers 13-14)

- Plotseling een menigte van de hemelse legermacht bij de engel, die God looft: 'Eer zij aan God in de hoogste hemelen en vrede op aarde in mensen een welbehagen' (Lukas 2:13-14).
- God komt aan Zijn eer: doen mensen het niet, dan doen de engelen het.
- De geboorte van de Zaligmaker is Gods aanbod van eeuwige vrede, Gods uitnodiging voor eeuwige vrede met Hem.
- Toepassing: ook als iemand niks heeft met deze boodschap of er zelfs door geïrriteerd wordt, God komt aan Zijn eer. Dit kan de dag zijn waarop God een welbehagen in u kan hebben, omdat u Zijn Zoon met vreugde ontvangt. Dit kan de dag van verlossing zijn.

Punt 2: Goed nieuws verkondigd (Lukas 2:15-18)

De herders gaan op weg naar Bethlehem (vers 15-16)

- Als de engelen teruggegaan zijn naar de hemel, zeggen de herders meteen: 'Laten wij nu naar Bethlehem gaan en dat woord zien dat er geschied is, dat de Heere ons bekendgemaakt heeft' (Lukas 2:15).
- Ze gaan niet lukraak, maar met het teken van de engel als aanwijzing: het kindje in doeken gewikkeld, liggend in de kribbe.
- Vers 15 moet niet gelezen worden als scepticisme of ongeloof ('laten we eens kijken of het klopt'), maar als verwachtingsvol vertrouwen: zij aanvaarden de boodschap van de engel als Gods Woord zelf, zonder twijfel.
- Ze gaan 'met haast' (Lukas 2:16) en vinden Maria, Jozef en het kindje, precies zoals de engel had gezegd.
- Toepassing: ontvangen ook wij het Woord van God met dezelfde gezindheid? Lezen wij de Bijbel met vertrouwen en verwachting? Klampen wij ons vast aan die boodschap die ons wil brengen bij de Heer Jezus Zelf?

Het kindje in de kribbe: profetische betekenis

- De eerste rustplaats van de mens geworden heilige God is een vieze voederbak voor dieren.
- Profetische dimensie: de Heer Jezus zegt in (Johannes 6) dat wie Zijn vlees eet en Zijn bloed drinkt, eeuwig leven heeft; Zijn vlees is het ware voedsel, Zijn bloed is de ware drank.

- → Is het niet profetisch dat de eerste rustplaats van de Zoon van God een voederbak is? Hij die Zichzelf geeft als geestelijk voedsel voor de wereld, ligt in de kribbe.

De herders verkondigen het goede nieuws (vers 17-18)

- Nadat de herders het kind gezien hebben, maken zij 'overal het woord bekend dat hun over dit kind verteld was' (Lukas 2:17).
- Zij vertellen niet zomaar dat er een pasgeboren kind is: dat is niet de boodschap. De boodschap is wie er geboren is: de Zaligmaker, Christus de Heere.
- De herders zijn fysiek herders van schapen, geestelijk gezien zelf schapen, maar hier worden zij in feite ook geestelijke herders: zij maken het goede nieuws van de geboorte van de goede herder bekend.
- De boodschap roept reactie op: mensen verwonderen zich (Lukas 2:18). Die reactie van verwondering komt vaker voor in het Lukasevangelie, als de Heer Jezus onderwijs geeft of een wonderteken verricht.
- Wat die verwondering bij de omstanders precies uitwerkte, weten we niet. Maar wat de boodschap uitwerkte in het leven van Maria en de herders zelf, dat lezen we wel.

Punt 3: Goed nieuws gekoesterd (Lukas 2:19-21)

Maria bewaart de woorden in haar hart (vers 19)

- 'Maria bewaarde al deze woorden en overlegde die in haar hart' (Lukas 2:19).
- De boodschap van de herders was voor Maria de bevestiging van wat de engel Gabriël haar eerder had verteld (Lukas 1:32-33): het kind zal groot zijn, Zoon van de Allerhoogste worden genoemd, God de Heere zal Hem de troon van Zijn vader David geven, Hij zal over het huis van Jakob koning zijn tot in eeuwigheid, aan Zijn koninkrijk zal geen einde komen.
- Wat de herders vertelden ging over diezelfde Allerhoogste, diezelfde Koning, geboren in de stad van David. Daarom was hun boodschap voor Maria zo kostbaar, en koesterde zij die.

De besnijdenis en de naam Jezus (vers 21)

- Na acht dagen wordt het kind besneden en krijgt Hij de naam Jezus (Lukas 2:21).
- De besnijdenis is de inzetting die God Zelf aan Zijn volk heeft gegeven door Abraham (Genesis 17). Dit teken moest ook bij Gods Messias worden aangebracht.
- Wie zijn zoon niet liet besnijden moest uit het volk verstoten worden: zo belangrijk was deze inzetting voor God.
- Bij de besnijdenis was het ook de gewoonte geworden om de naam te geven.
- De engel had de naam al aan Maria doorgegeven (Lukas 1:31): 'U zult hem de naam Jezus geven.'
- Maria en Jozef zijn gehoorzaam aan de boodschap van de engel.
- De betekenis van de naam Jezus, zoals Mattheüs vermeldt (Mattheüs 1:21): 'omdat Hij Zijn volk zal zalig maken van hun zonden.' Dit kind zal het volk van God verlossen van zonde en kwaad.
- → Ook het koesteren van de boodschap uit zich in gehoorzaamheid aan Gods Woord.

De herders verheerlijken en loven God (vers 20)

- 'De herders keerden terug en zij verheerlijkten en loofden God om alles wat zij gehoord en gezien hadden, zoals tot hen gesproken was' (Lukas 2:20).
- De herders begrepen twee dingen heel goed: (1) zij zijn niet de hoofdpersoon in deze geschiedenis, en (2) de enige juiste reactie op de boodschap van de engelen en de geboorte

van de Messias is het verheerlijken en loven van God.

- Nergens lezen we dat de herders er vol van waren dat God hen uitgekozen had om bezocht te worden door een engel. De aandacht gaat volledig naar God.
- In het hele Lukasevangelie lezen we naast verwondering ook geregeld dat mensen reageren met lofprijzing en verheerlijking van God.

Hoe aanbidding functioneert: een patroon in deze geschiedenis

- In vers 9 omschijnt de heerlijkheid van God de herders: God openbaart Zijn heerlijkheid.
- In vers 20 verheerlijken de herders God nadat zij het kind hebben gezien.
- → Aanbidding is een reactie op de openbaring die God Zelf geeft van Zijn heerlijkheid. Dat is precies het patroon in deze geschiedenis.
- God openbaart Zijn heerlijkheid door Zijn Woord, de Bijbel. Uit genade geeft Hij dat wij met de ogen van ons hart, door de Heilige Geest, die heerlijkheid kunnen zien. De enige gepaste reactie is het verheerlijken van God.
- De hoofdpersoon in de evangeliën en in de hele Bijbel is de Heer Jezus Christus. Niet de herders, niet wij.

Conclusie

Het evangelie samengevat

- Wij hebben gehoord van God Die mens geworden is in Jezus Christus om ons te verlossen van het verzet en de strijd tegen God, om ons te verlossen van onze zonde.
- De Heer Jezus heeft dat gedaan door in onze plaats God volmaakt te gehoorzamen in leven en in sterven. Hij heeft onze zonde op Zich genomen en daardoor vrede met God gebracht voor ons.
- Dit is het evangelie, het goede nieuws waarover de herders mochten horen.
- Lukas 2:20 beschrijft de vrucht die het evangelie van Jezus Christus in ons leven wil uitwerken: verheerlijking en lofprijzing van God.

Toepassing: kerst in onze dagen

- Kerst is in onze dagen verworden tot een geromantiseerde voorstelling van gezelligheid, lichtjes en cadeaus.
- Maar: al heeft u nog zoveel lichtjes in huis, al heeft u een geweldig kerstdiner met familie en vrienden, al liggen alle cadeaus op u te wachten, als Lukas 2:20 niet de reactie geeft in uw leven op het goede nieuws van Christus' geboorte, dan leeft u nog steeds in de duisternis.
- Dan heeft u de essentie van kerst nog niet begrepen en deelt u nog niet in de vreugde die God u door Zijn Zoon wil geven.
- Wij gedenken en vieren vandaag en morgen, en als het goed is als christen elke dag, de geboorte van de Heer Jezus Christus de Heere.
- Uiteindelijk moet het in ons leven uitlopen op de verheerlijking van God en het loven en prijzen van Zijn naam.
- Slotoproep: 'Komt, laten wij aanbidden deze Koning.'

Discussievragen

1. Uit de preek: De engel zegt 'voor u is de Zaligmaker geboren.' Heeft u of jij dit nieuws al met blijdschap ontvangen? Wat is uw of jouw reactie op de boodschap dat de Heer Jezus voor u geboren, gestorven, opgewekt en opgevaren is?

2. Uit de preek: De herders ontvangen de boodschap van de engel zonder twijfel als Gods Woord zelf en gaan meteen op weg. Ontvangen ook wij het Woord van God met diezelfde gezindheid, met vertrouwen en verwachting?
3. Uit de preek: De herders begrepen dat zij niet de hoofdpersoon zijn in deze geschiedenis, en dat de enige gepaste reactie verheerlijking en lofprijzing van God is. In hoeverre herkennen wij dat patroon in ons eigen geloofsleven: dat aanbidding een reactie is op wat God Zelf openbaart van Zijn heerlijkheid?
4. Suggestie: De prediker stelt dat kerst in onze dagen is verworden tot gezelligheid, lichtjes en cadeaus, en dat je zonder de reactie van Lukas 2:20 nog in de duisternis leeft. Hoe bewaar jij of uw gezin de kern van kerst te midden van alles wat er cultureel omheen hangt?
5. Suggestie: God belooft in Ezechiël 34:16 Zelf voor Zijn kudde te zorgen, het verlorene te zoeken en het gebroken te verbinden. De prediker zegt dat wij allemaal geestelijk gezien schapen zijn die die Herder nodig hebben. Wat betekent het voor u persoonlijk dat de Heer Jezus als de goede Herder gekomen is voor mensen die maatschappelijk en geestelijk aan de onderkant staan?

Deze outline is automatisch gegenereerd op basis van de transcriptie van een Preek-opname en is bedoeld als persoonlijk studiehulpmiddel of gespreksaanzet, niet als officiële weergave van de preek. Wij kunnen niet garanderen dat de outline volledig, foutloos of theologisch representatief is.

Maak je eigen preekoutline op **preeksamenvatting.nl**

Een dienst van Betermetjan.nl